

Leszkay András bácsi Moha-meséje

Eredmény és ráadás

Tavaly egy júniusi reggelen megzörrent a kertem ajtaja. Bejött Csiperke és fellépegetett hozzám a verandára. Csiperke kilencéves törpeházi kisfiú, a házacska éppen szemben van az enyémmel. Megállt előttem, és így szólt: „Tessék szíves lenni intézkedni, hogy ne hagyja Tamás a téglákat a lépcsőn. Mi hiába beszélünk neki.” Tamás Csiperke bátyja, de nyolc évvel idősebb, mint ő. Tavaly tehát tizenhét esztendő volt. Pici korában, minthogy tavasszal született, Hóvirágnak nevezték el szülei. Amikor azonban akkora lett, mint most az öccse, más nevet adott neki Törpeháza. Ekkortájt ugyanis reggeltől estig fújta játéktrombitáját. Még arra is hiába kértük, hogy legalább ebéd után ne trombitáljon, amikor szundítanak egy kicsit a törpeházi édesanyák. A „Hóvirág” név tehát nem illett rá többé. Trombitásnak nevezte el a falu. De rövidítve csak Trombinak szólítottuk. Amikor azonban tizenöt éves lett, és dolgozni kezdett édesapjuk ötvösműhelyében, megmondta mindenkinek, hogy ezentúl ne Trombinak, hanem Tominak nevezzük, és egy esztendő múlva, amikor gyűjteni kezdett motorkerékpárra, már a Tomi név ellen is tiltakozott. Azt kívánta, hogy Tamásnak szólítsuk.

Csiperke tavalyi átjövetelekor Tamásnak már két hete megvolt a motorkerékpárja, és tudtam, miféle téglákról van szó. Tamás ugyanis, hogy kitolhassa meg betolhassa a motort kertjük ajtaján, egy-egy téglát tett az ajtó előtt lévő lépcsőfok mellé. Ekkor én már kétszer is figyelmeztettem, hogy ha áttolta a motort az ajtón, vegye el onnan a téglákat, mert öreg nagyanyjuk ki szokott jönni este az utcai padocs-

kára, de járnak édesanyjukhoz más öregek is. Könnyen megtörténhet, hogy félrebecslik a lábuk azon a keskeny téglán, elesnek és baj éri őket. De hiába figyelmeztettem Tamást, ott hagyta a téglákat. Ezt panasolta most az öccse is: „Szólt neki már édesapa is, édesanya is, nagymama is, de ő mégis ott hagyja. Azt mondja, ott felejtette, de ez nem igaz. Azért hagyja ott, mert mióta motorja van, olyan nagy valakinek hiszi magát, akihez nem méltó, hogy törődjék ilyen apróságokkal.” Elgondolkoztam. „Most is ott vannak a téglák?” Örült a kérdésnek Csiperke, és lelkendezve méltatlankodott: „Ott vannak most is, igen! Pedig ott álltam, amikor elmotorozott, és ma is szóltam neki, hogy tegye félre őket! De csak nevetett!” Most már kijelenttem: „Intézkedni fogok.”

Vagy három nap múlva ismét ájött hozzám Csiperke, megköszönte, hogy intézkedtem, és kérdezte, mit mondtam Tamásnak, hogyan értem el, hogy ne hagyja ott a téglákat. Megráztam a fejem: „Semmit se mondtam. És Tamás még sajnos otthagya a téglákat.”

„De nem hagyja ott! Már három napja felrakja őket a kerítés párkányára!” Ebben a pillanatban felhangzott a völgybeli falucska felől a motorkerékpár puffogása, és Csiperke megragadta a kezem: „Tessék odajönni a kapuhoz, lessük meg. Meg tetszik látni, hogy igazam van, már felrakja.” Odalépegettünk hát a kertem sövénye mellé, és lestük a hazaérkező Tamást. Leszállt a motorról, elvette a két téglát a kerítés párkányáról, a lépcsők mellé tette, betolta a motort a kertjükbe s tolta tovább a fáskamra felé, ahol a helye volt. Csiperkére tekintettem: „Na, ugye? Én még egyszer se láttam, hogy visszatette volna a téglákat.” Csiperke rám bámult „De én már három nap óta egyszer se találtam a téglákat a lépcsőn. Hogy lehet az?” Elmosolyodtam „Így lehet az.” Aztán átballagtam a kocsúton és fel tettem a téglákat a kerítés párkányára. Csiperke szeme elke-rekült: „Hát Moha bácsi rakta félre őket?” „Persze, hogy én. Hiszen engem bízta meg, hogy intézkedjem. Gondoltam a legfontosabb intézni való a téglák félrerakása, nehogy elessenek az öregek.” Csiperke elvörösödött: „Ezentúl majd én rakom félre, ne tessék ezért mindig kijönni. De én nem ilyen intézkedést gondoltam, hanem hogy azt tetszik elérni valahogyan, maga Tamás rakja félre a téglákat.” Széttártam a karom: „Azt is csak ezzel lehet elérni, semmi mással, csakis azzal, hogy újból és újból és újból megtesszük helyette, amit elmulaszt.”

Ettől kezdve valahányszor elmotorozott vagy hazajött Tamás, Csiperke csöndesen kiballagott a kertjük kapujához, és feltette a két téglát a kerítés párkányára. A hetek meg teltek-múltak. Eltelt a július, el az augusztus, véget ért a nyár. Azon a szeptemberi reggelen, amelyen először mentek iskolába a kistörpék, szokásom szerint kiültem a kapum elé, hogy lássam őket. Mialatt kifelé lépegettem, hallottam, hogy Tamás éppen elpufog hazulról a motorján, amikor megkértem, éppen szaladt kifelé a kertjükből Csiperke is az iskolai tarisznyájával, ünnepi öltözetben. Intett nekem vidáman, leugrott a két lépcsőfokról, és futott volna tovább, de észrevette a lépcsőn a két téglát, megtorpant hát és visszafordult. Szusszantott egy nagy bosszúsat, feltette a téglákat a kerítés párkányára, aztán átjött hozzám: „Moha bácsi! Én azóta, mióta megbeszéltük, mindennap négy-szer, de sokszor hatszor is felteszem a téglákat a kerítésre. Tamás jól tudja, hogy én rakom fel helyette, mégse tette vissza őket egyetlen egyszer sem. Mikor lesz már eredménye a munkámnak?” Megsimogattam: „Meglesz az eredménye, biztos vagyok benne, sőt még ráadásban is reménykedem.” Csiperke nagyot nézett: „Mi lesz a ráadás?” Erre azonban csak ennyit feleltem: „Majd meglátod. Remélem, hogy meglátod. De az eredmény, az biztos.”

Tavaly – talán emlékeztek is rá – alig volt tél. Egy derült, csillagos novemberi estén ismét kinn ültem a kertem kapuja mellett, és egyszerre csak hazaérkezett a motorján Tamás. Moziban volt a völgybeli falucskában. Engem nem vett észre. A lépcsőfokok mellé tette a két téglát, és eltűnt kertjük sötétjében. Néhány perc múlva dühös kis lépések alatt csikorgott a kavics. Csiperke jött ki. Feltette a téglákat a kerítés párkányára, jobban mondva oda-csapta őket, aztán indulatos fejrándítással a házamra nézett. Megmozdultam, hogy észrevegyen. Oda is rohant hozzám tüstént: „Moha bácsi! Én már torkig va-

gyok ezzel a rakosgatással! Már ködmönt is kell húznom, ha ki akarok jönni! Tamás most is látta, hogy azért jövök ki, hogy újból és újból felrakjam?” Olyan haragos volt, hogy most meg se mertem simogatni. Tartottam tőle, hogy indulatosan elrántja magát. Csak mondtam hát csöndesen: „Készül az eredményed, Csiperke, folytonosan készül, egészen bizonyos. Amint mondtam, én még ráadásban is reménykedem. Kérlek, hogy ezentúl is rakd félre a téglákat, újból és újból és újból.”

Amikor leesett az első hó, és a havas, jeges hegyi utakon veszélyes lett volna motorozni, Tamás szétszedte a gépét, megtisztogatta, eltette. De már február elején ismét a nyergében ült, és indulni akart. Ezt nem a pufogásból, mert még nem gyűjtötte be, hanem Csiperke kiabálásából tudtam meg. „Ne indulj még! Szállj le, és ne indulj még! Szállj le, és tedd félre előbb a téglákat! A te dolgod az, nem az enyém! Idén is én rakosgassam utánad?” Tamás azonban nevetett: „Hát ne rakogasd! Nem kértelek rá!” Azzal begyűjtötte a motort, és elpufogott. Ekkor már kitekintettem az ablakon, és láttam, hogy Csiperke sebbel-lobbal megindul a kertem ajtaja felé, de az út közepén megállt és gondolkodott. És mint aki elhatározott valamit, megfordult. Visszament a kapujukhoz, és nagy dühösen felcsapta a két téglát a kerítés párkányára. Hogy mit határozott el, azt csak hónapokkal ké-

sőbb tudtam meg, egy júniusi reggelen. Ekkor ugyanis megzörrent a kertem ajtaja, bejött Csiperke, fellépegetett hozzám a verandára, és komor ábrázattal így szólt: „Ezennel bejelentem, hogy abba hagyom a téglarakosgatást. Ma van egy esztendeje, hogy rakosgatom őket. Moha bácsi azt mondta, egészen bizonyos, hogy lesz eredménye. Még ráadás is lesz. De nincsen semmiféle eredmény és semmiféle ráadás. Tessék tudomásul venni, hogy vége, abba hagyom.” Letettem a könyvet, amelyet olvastam, felálltam, kézen fogtam Csiperkét, átballagtam vele hozzájuk, és megkerestem a kertjükben a nagymamáját. Zsámolyon ült, és ribizlit szedett. Köszöntöttem, és így szóltam hozzá: „Tessék szíves lenni felállni és járkálni egy kicsit.” Mosolygott, azt hitte, valami móka kedvéért kérem erre. Felállt, és járkálni kezdett a ribizlibokrok mellett egy kicsit.

Én meg rábámultam Csiperkére: „Hiszen nagyszerűen lépeget a nagymamád, ki sem bicsaklott és el sem tört a lába a téglák miatt, semmi baja, és te még azt mondtad, hogy nincs eredménye a rakosgatásnak?”

Ugyanezen a napon még egyszer meglátogattam Csiperke. Estefelé lelkendezve berohant hozzám: „Moha bácsi! Óriási újság van! Nagymama elmondta ebéd közben, hogy meg tetszett járkáltatni őt, és hogy az ő egészsége az én munkálkodásomnak az eredménye. Tamás nagyon elvörösödött, és kijelentette, semmi szükség rá, hogy én rakosgassam a téglákat, ő is félre tudja tenni őket. Az előbb, amikor elmotorozott, már félre is tette! Mit tetszik szólni hozzá?” Most már nem tartottam tőle, hogy indulatosan elrántja magát, hát megsimogattam: „Hiszen mondogattam neked, hogy én az eredményen kívül még valamilyen reménykedem. Ez volt az a még valami. A ráadás.”